

Comunicarea medic stomatolog – tehnician: Cu toții putem face o treabă mai bună!

Dr. Joseph Fava & Karim Sahil, Canada

Introducere

În ultimele decenii, stomatologia și tehnologia stomatologică au avansat cu pași mari. Aceste progrese au fost determinate de îmbunătățiri ale puterii de procesare a computerelor, ducând la progrese în domeniul tehnologiei digitale (de exemplu, CAD/CAM). Evoluția biomaterialelor a dus la dezvoltarea zirconului. Cu toate acestea, comunicarea dintre stomatologi și tehnicienii dentari pare să fi în urmă. Cu toții putem face o treabă mai bună!

Oricine a vizitat un laborator dentar sau a avut o discuție sinceră cu un tehnician dentar ar fi văzut cu prima ocazie ce este bun și ce este rău și urât în relația stomatolog-tehnician. În esență, se rezumă la încrederea că fiecare parte va asculta provocările celeilalte și vor lucra împreună pentru a atinge un obiectiv comun. Lucrul în echipă, de la etapa de planificare a tratamentului până la inserarea finală, poate elimina problemele, luând în considerare atât problemele clinice, cât și cele de laborator în mod simultan.

Fig. 3: Situație inițială.

Acest lucru va duce la un rezultat care creează un succes previzibil pentru stomatolog și, cel mai important, are ca rezultat un pacient mulțumit. În esență, comunicarea eficientă are ca rezultat o situație de câștig pentru ambele părți: un pacient fericit, o productivitate crescută pentru clinician și o reducere semnificativă a proceselor de refacere și/sau modificărilor pentru laborator.

Scopul prezentului articol este de a discuta principalele aspecte ale procesului de comunicare dintre medicul stomatolog și laborator. Care este cea mai eficientă metodă de comunicare disponibilă medicului stomatolog? Cum poate laboratorul să asiste medicul stomatolog în fazele de planificare și execuție a tratamentului?

Care sunt responsabilitățile clinicianului față de pacient și de laborator? Care sunt responsabilitățile laboratorului față de medicul stomatolog care prescrie tratamentul?

Metode de comunicare

Pentru a trata eficient cazurile care implică mai mulți dinți, modificarea dimensiunii verticale a ocluziei și/sau situații estetice extrem de sensibile, implicarea laboratorului cât mai devreme în faza de planificare a tratamentului va genera o șansă mai mare pentru obținerea unui rezultat de succes al tratamentului (Fig. 1). Comunicarea dintre stomatolog și pacient este critică în timpul fazei de planificare a tratamentului unui caz estetic important.

Este posibil ca așteptările pacientului să nu se potrivească cu așteptările stomatologului. În plus, pacientul poate avea idei specifice despre cum ar trebui să arate zămbetul său. Dacă viziunea pacientului nu se potrivește cu rezultatul final, cel mai probabil el sau ea va fi dezamăgit și apoi va deveni nemulțumit. Pentru a asigura că acest lucru nu se întâmplă, este importantă o planificare eficientă. Aceasta înseamnă acordarea unui timp suficient comunicației cu pacientul pentru a asigura că punctul său de vedere este înțeles. S-a spus că frumusețea se află în ochiul privitorului. Ca atare, suntem obligați de pacient să ne asigurăm că acesta este mulțumit. A cere pacientului să aducă fotografii istorice sau fotografii ale cuiva al cărui zămbet ar dori să-l reproducă poate fi profund. Întrebați pacientul despre preferința de nuanță în timpul perioadei de consultare și surprindeți-o cu precizie (Fig. 2). Starea de prezentare a pacientului trebuie surprinsă, de asemenea, atât pentru comunicarea cu laboratorul, cât și în scopuri medico-legale. Acestea includ radiografiile necesare, amprentele precise (fie analogice, fie capturate digital) pentru a produce modele, înregistrări inter-ocluzale stabile în poziția corectă verticală sau orizontală pentru o articulație precisă, înregistrări ale arcului facial atunci când este necesar și fotografii digitale reprezentative pentru a transmite atât parametrii dentari, cât și cei faciali. (Fig. 3). Cu aceste informații asupra sa, clinicianul experimentat trebuie să se

Fig. 1: Consultație cu pacientul și tehnicianul de laborator.

Fig. 2: Discuție legată de nuanță și alegere.

consulte cu tehnicianul de laborator pentru a discuta schema ocluzală, selecția biomaterialului și dimensiunea generală, forma, nuanța și contururile dinților pentru a începe elaborarea unui plan care va atinge obiectivele estetice ale pacientului, permițând în același timp un rezultat previzibil în practică (Fig. 4).

Lucrând ca și membru al echipei, laboratorul poate ajuta în mai multe moduri. În primul rând, procesul de selecție a materialelor este un serviciu pe care un laborator îl poate oferi.

Adesea, diferența dintre succes și eșec legată de tehnologiile biomateriale este selecția lor adecvată pentru circumstanțele cazului. Laboratorul dentar este poziționat în mod unic pentru a experimenta succesul sau eșecul în ceea ce privește multitudinea de materiale

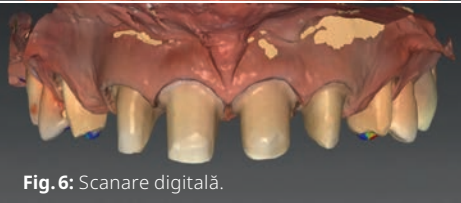
de restaurare dentară și utilizarea acestora în cazuri particulare. Tehnicianul de laborator este capabil să ofere informații valoroase cu privire la proprietățile materialelor și aplicațiile și limitările acestora intra-orale, precum și tehnicile de succes. Scopul selectării celui mai potrivit biomaterial este de a optimiza echilibrul dintre calitatea estetică a restaurării și performanța clinică și predictibilitatea pe termen lung. Pur și simplu, dorim ca rezultatul să fie suficient de estetic pentru a satisface pacientul și suficient de puternic pentru a rezista.

În al doilea rând, cel mai bun mod de a comunica cu tehnicianul este să îi permiteți să vadă ceea ce vedeți. Dacă aveți un laborator în cabinet, atunci tehnicianul de laborator trebuie să aibă posibilitatea de a intervieva pacientul în cadrul consultației

programate. Cu toate acestea, în cele mai multe cazuri, laboratorul este în afara amplasamentului. Prin urmare, o bună documentare fotografică este crucială. În plus, ar fi incredibil de valoros să înregistrați și să partajați un videoclip care să conțină pacientul vorbind și trecând prin mai multe mișcări continue de mestecat pentru a observa pacientul în funcțiune. Permiteți pacientului să-și descrie viziunea cu propriile cuvinte și permiteți tehnicianului de laborator să-l cunoască virtual, astfel încât modelele la care se lucrează să prindă viață. Cu ajutorul acestor informații, se poate crea o machetă din ceară pentru diagnosticare fabricată în laborator (Fig. 5). O machetă din ceară este un instrument excelent pentru faza de planificare a tratamentului. Poate demonstra medicului stomatolog și pacientului ceea ce poate realiza

Fig. 4: Consultare legată de design.

pacient depinde de comunicarea culorii (croma, nuanță și valoare), translucidență și textura suprafeței. Provocarea de bază pentru clinician este de a determina toți acești parametri cu acuratețe și apoi de a comunica cu succes detaliile și așteptările pentru cazul pacientului. Provocarea pentru echipa de laborator este să înțeleagă exact ceea ce cere stomatologul și să implementeze cu succes informațiile primite în produsul de restaurare. Pentru a facilita comunicarea, medicul stomatolog va furniza tehnicianului de laborator o rețetă scrisă care descrie ceea ce este de așteptat. Desigur, rețeta detaliată trebuie să fie însoțită de amprente, macheta din ceară pentru diagnostic, înregistrarea mușcăturii, înregistrările arcului facial și fotografiile clinice.

Ce este de așteptat din partea stomatologului?

1. Medicul stomatolog trebuie să furnizeze o rețetă bine scrisă, care să conțină numele pacientului, vârsta, sexul și obiceiurile de masticăție și tipul de restaurare necesară (fixă sau detașabilă).
2. Clinicianul trebuie să furnizeze amprente precise finale și opuse ale arcadei, fie analogice, fie digitale (Fig. 6), care copiază preparatele dentare intra-orale (Fig. 7). Ampretele analogice trebuie să fie fără bule, să aibă margini vizibile și să fie luate pe o cuvă de amprentare stabilă. Toate materialele implicate trebuie să fie dezinfectate conform standardelor actuale de control al infecțiilor, plasate într-un container adecvat, ambalate corespunzător pentru a preveni deteriorarea și pentru a fi transportate.
3. Înregistrările precise ale mușcăturii sunt esențiale, folosind un material mai rigid pentru a ajuta la o articulație adecvată.
4. Fotografiile digitale sunt importante și necesare pentru a crea o proteză dentară precisă. Este nevoie de un ghid de nuanță adecvat, identic cu cel folosit de laboratorul dentar. Pentru restaurările anterioare se recomandă alegerea de personalizată nuanță pe scaun, inclusiv nuanța ciotului pentru regiunea anterioară, sau trimiterea pacientului la laboratorul dentar.

laboratorul cu materiale de restaurare specifice. Pot fi create multe contururi în ceară, însă dimensiunile specifice necesare pentru un anumit material reprezintă un aspect important. În al treilea rând, alegerea materialului de restaurare combinat cu macheta din ceară poate ghida medicul stomatolog către necesarul de pregătire pentru a duplica rezultatul creat în ceară. Odată ce stomatologul, tehnicianul de laborator și pacientul sunt mulțumiți, macheta din ceară pentru diagnostic poate fi aprobată și pot fi fabricate ghidajele de reparare sau de reducere, precum și matrice sau cochilii provizorii pentru realizarea restaurărilor provizorii.

Un rezultat foarte satisfăcător din punct de vedere estetic pentru

5. În cazul restaurării implanturilor, este important de menționat tipul de implant utilizat, timpul în care pacientul va purta proteze provizorii și dacă proteza finală va fi reținută prin înșurubare sau cimentare.
6. O radiografie care arată amplasarea implantului este extrem de importantă pentru tehnicianul dentar. Un model din piatră nu oferă informații adecvate cu privire la nivelul osului. O radiografie a pacientului permite selectarea corectă din stoc a bontului dentar corect sau personalizarea unuia pentru a obține o restaurare finală de succes.

Ce este de așteptat din partea tehnicianului de laborator?

1. Tehnicianul de laborator trebuie să fabrice la comandă proteze sau aparate dentare care urmează instrucțiunile scrise furnizate de medicul stomatolog iar acestea trebuie să se potrivească corect pe modele și la montaj.
2. Laboratorul trebuie să returneze cazul medicului stomatolog pentru a verifica montarea dacă există vreo întrebare cu privire la acuratețea înregistrării mușcăturii furnizată de stomatolog.
3. Laboratorul sau tehnicianul trebuie să potrivească nuanța descrisă în instrucțiunile originale scrise.
4. După acceptarea instrucțiunilor scrise, laboratorul sau tehnicianul trebuie să fabrice la comandă și să returneze protezele sau aparatele în timp util.
5. Laboratorul trebuie să respecte standardele actuale de control al infecțiilor cu privire la echipamentul de protecție personală și dezinfectarea

protezelor sau a aparatelor și materialelor. Toate materialele trebuie verificate pentru spargere și raportate imediat dacă sunt regăsite.

6. Laboratorul sau tehnicianul trebuie să informeze medicul stomatolog cu privire la materialele utilizate pentru pregătirea cazului și să sugereze metode de manipulare și ajustare adecvată a acestor materiale.
7. Toate articolele care intră și ies din și către cabinetul stomatologului (amprente, înregistrări ocluzale, proteze etc.) trebuie curățate și dezinfectate conform standardelor actuale de control al infecțiilor, plasate într-un container adecvat, ambalate pentru a preveni deteriorarea și pentru a fi transportate.

Medicul stomatolog are responsabilitatea generală pentru tratamentul efectuat. Laboratorul va produce restaurările protetice pentru probă (Fig. 8), dar finalizarea cazului (Fig. 9) rămâne decizia clinicianului. Delegarea multor proceduri membrilor echipei auxiliare este posibilă dacă sunt furnizate toate informațiile necesare pentru a le permite să ofere un serviciu de înaltă calitate. Cu toate acestea, atunci când lucrează cu un laborator, erori precum reducerea

insuficientă a dinților, marginile ambigue, înregistrările și articulațiile interocluzale instabile și comunicarea slabă a nuanțelor dorite pentru restaurări estetice către tehnician vor avea ca rezultat pacienți nemulțumiți, practici neproductive și un tehnician de laborator care se simte învins. O bună comunicare, împreună cu bune abilități clinice și tehnice reprezintă formula câștigătoare pentru succes (Fig. 10). Cu toții ne putem strădui să facem o treabă mai bună.

Notă editorială: O listă de referințe este disponibilă la editor. Acest articol a apărut inițial în Oral Health Magazine iar aici este furnizată o versiune editată cu permisiunea Newcom Media.

Dr. Joseph Fava

și-a obținut certificările de doctor în chirurgie dentară, maestru în știință și de specialitate protetică de la Universitatea din Toronto, Canada. Este instructor clinic în programul absolvent de protezare al universității și co-director al programului său de rezidență în implanturi. Dr. Fava este director clinic la Yorkville Village Dentistry și Forest Hill Prosthodontics, unde susține o practică de specialitate protetică.

Karim Sahil

și-a obținut certificarea în tehnologie dentară de la George Brown College din Toronto, Canada. El și-a obținut certificarea de maestru tehnician dentar de la New York pentru studiul fiziologiei mandibulare, ocluziei și reconstrucției întregii guri. El deține un laborator dentar intern la Yorkville Village Dentistry.

KOLN, Germania: După cinci zile de expoziție, Salonul Internațional de Stomatologie (IDS), care și-a sărbătorit anul acesta 100 de ani de viață, s-a încheiat astăzi. Potrivit organizatorului Koelnmesse, au participat 120.000 de vizitatori din 162 de țări, dintre care 60% provenind din străinătate. În total, la salon au expus 1.788 de companii din 60 de țări, inclusiv peste 1.300 din străinătate.

Mark Stephen Pace, președintele consiliului executiv al Asociației Industrii Stomatologice Germane, a comentat: „IDS 2023 a fost un succes la nivel general și, în același timp, a dovedit că, chiar și după 100 de ani, încă se reinventează și se dezvoltă mai departe. IDS a confirmat încă o

IDS s-a întors

120.000 participanți la centenarul celei mai mari expoziții stomatologice din lume

dată că este un târg de top în lume. Calitatea vizitatorilor a fost senzațională. Împreună cu Koelnmesse, vom conduce IDS cu succes în al doilea secol al istoriei evenimentului cu energie, ambiție, creativitate și viziune. Afirmăția din acest an „100 de ani IDS – modelarea viitorului stomatologic” reflectă importanța remarcabilă a târgului de astăzi și în viitor.”

Chief Operating Officer al Koelnmesse Oliver Frese a adăugat: „De-a lungul a cinci zile, am experimentat un IDS care a fost mai mult decât la înălțimea revendicării sale de important hub internațional. Acest lucru dă industriei stomatologice globale impulsul necesar pentru lunile următoare și, în același timp, subliniază atractivitatea globală care emană din IDS. Rezultatul evenimentului

este cu atât mai remarcabil cu cât condițiile-cadru geopolitic reprezintă în prezent o provocare.”

Două subiecte s-au evidențiat la IDS din acest an: fluxurile de lucru digitale complete și sustenabilitatea. În plus, un număr considerabil de companii au prezentat aplicații de inteligență artificială. Feedback-ul general al expozițiilor a fost foarte pozitiv. Fred Freedman, vicepreședinte al serviciilor pentru membri la Dental Trade Alliance și președinte al International Dental Manufacturers, a declarat: „IDS este cea mai mare și cea mai bună întâlnire internațională de stomatologie din lume. IDS-ul 2023 poate fi rezumat într-un singur sunet: IDS a revenit. Cu aglomerația enormă și miile de distribuitori și vizitatori internaționali, aceasta este o

necesitate pentru toți producătorii și companiile din SUA care caută noi afaceri internaționale.”

Simon Campion, președinte și CEO al Dentsply Sirona, a concluzionat: „A fost important pentru noi, ca și companie, să ne întoarcem la întâlniri fizice și să ne întâlnim personal cu clienții, deoarece asta face diferența. Sub motto-ul „Uniți pentru o stomatologie mai bună”, le-am oferit vizitatorilor noștri un program cu 40 de ore de demonstrații live și instruire practică. În plus, am făcut declarații clare cu privire la subiectele digitalizării și sustenabilității în cadrul discuțiilor noastre. Putem avea un impact pozitiv asupra vieții a milioane de pacienți. Putem face acest lucru doar prin schimburi reciproce și colaborare mai strânsă.”

PIEZON® PS

SINGURUL ȘI UNICUL
O CAPOOPERĂ ELVEȚIANĂ

EMS
MAKE ME SMILE.

20th INTERNATIONAL CONFERENCE OF ESTHETIC DENTISTRY

SSER 20th ANNIVERSARY

18 - 20 MAY 2023

JW MARRIOTT BUCHAREST GRAND HOTEL

Prof. Dr. Wael Att, USA
Prof. Dr. Horia Barbu, Romania
Assoc. Prof. Dr. Bogdan Baldea, Romania
Prof. Dr. Nitzan Bichacho, Israel
Dr. Ionut Branzan, Romania
Prof. Dr. Smaranda Buduru, Romania
Dr. Walter Devoto, Italy
Prof. Dr. Diana Dudea, Romania
Dr Peter Fairbairn, UK
Dr. Mauro Fradeani, Italy
Dr. George Freedman, Canada

Dr. Fay Goldstep, Canada
Dr. Luca Gobbato, Italy
Prof. Dr. Mihai Juncar, Romania
Dr. Konstantinos Kalogeropoulos, Greece
Dr. Paulo Kano, Brasil
Prof. Dr. Bora Korkut, Turkey
Dr. Domingo Martin, Spain
Prof. Dr. Bart Van Meerbeek, Belgium
Dr. Sergiu Muresan, Romania
Dr. Ion Nicolescu, Romania
Dr. Bogdan Oprea, Romania
Conf. Dr. Dan Patroi, Romania

DT Cristian Petri, Romania
Prof. Dr. Gianluca Plotino, Italy
Prof. Dr. Angelo Putignano, Italy
Dr. Anna Salat, Italy
Conf. Dr. Mihai Sandulescu, Romania
Prof. Dr. Hande Sar Sancakli, Turkey
Prof. Frank Schwarz, Germany
Dr. Rita Singh, India
Dr. Alexandru Spanu, Romania
Prof. Dr. Marius Steigmann, Germany
Dr. Silvana Thering, Germany

www.sser.ro